

Ting blive; men foruden at den højtærede Minister tillod sig at true en Embedsmand for hans Udtalelser i Rigsdagen, hvor han jo ikke optræder som Embedsmand, slet ikke er Embedsmand, tillod den højtærede Minister sig ogsaa at gennemgaa min Taleform paa en meget nærgaaende Maade.

Den højtærede Minister begyndte med at sige mig en Artighed, som jeg naturligvis under visse Forhold vilde sætte megen Pris paa; i dette Øjeblik maa jeg dog tilstaa, at den har tabt noget af sin Værdi, for en Mands Ord kan jo have Vægt i sig selv, men der kan ogsaa indtræde saadanne Forhold, at det er Stillingen, der giver Ordene en Vægt, som de ellers ikke vilde have, og medens man i Almindelighed med nogen Ret kan sige med et gammelt Ord, at den, Gud giver Embede, giver han ogsaa Forstand, tror jeg, at man i denne Sag maa erindre sig, at det er den højtærede Statsminister, der har givet Embedet, og derfor kan det gamle Ord ikke rigtig anvendes i denne Situation.

Det var nemlig i allerhøjeste Grad uklogt af den højtærede Undervisningsminister at forsøge paa at imødegaa en Kritik, der var saglig fra først til sidst, ved en ikke videre fin Nedrakning af Rigsdagsmanden og hans Maade at tale paa. Den højtærede Minister gav sig til at undersøge, om min Taleform stammede fra en medfødt Evne, eller om den maaske skyldtes et Studium af Retorikken, og derefter gennemgik den højtærede Minister, med stor Sagkundskab, saa vidt jeg kan forstaa, den teoretiske Retorik og kom til det Resultat, at den Maade, hvorpaa jeg havde talt, svarede smukt til den teoretiske Retoriks Fordringer.

Det interesserede mig i høj Grad at høre paa dette, for det er saa mærkværdigt, at jeg for min Del aldrig har læst en Linie Retorik, medens omvendt den højtærede Minister, der jo gennemgik Retorikken, viste sig at være særdeles godt inde i denne Videnskab. Hvor mærkeligt er det saa ikke, hvis jeg virkelig er en Taler, saaledes som den højtærede Minister udtalte sig, medens omvendt den højtærede Minister ikke naar højere, end han naaede i denne Passus af sin Tale; den hørte nemlig mere hjemme i en Kro ved Gjedved end her i Rigsdagen.

Efter at jeg nu med et Par Bemærkninger har klaret den — hvad skal jeg sige? — formelle Side af Sagen, lægger vi ganske Vaabnene til Side og gaar over til det rent saglige Spørgsmaal. Hvad det saglige angaar, maa jeg sige, at den højtærede Minister har en særdeles svag Stilling, og jeg forstaa derfor hele Fænomenet psykologisk saaledes,

at den højtærede Minister har set, at han sagligt ikke rigtig kunde imødegaa de Betragtninger, jeg i min Egenskab af Rigsdagsmand havde fremført, og derfor tyede Ministeren i sin Vaande til Midler, som ikke var videre fine. Forholdet er nemlig det, at Rigsdagen har Krav paa at vide, hvad det foreslaaede Budget betyder, og ganske særlig hvad den af den højtærede Minister skrevne Anmærkning betyder, og derfor har jeg brugt min Ret som Rigsdagsmand til at paapege nogle efter min Mening iøjnefaldende Mangler ved denne Anmærkning. Det var det, den højtærede Minister skulde svare paa, og det har den højtærede Minister kun i saare ringe Grad gjort.

Hvis ærede Medlemmer vil læse den højtærede Ministers Anmærkning, vil De se, at det er Ministerens Opfattelse, at Aarskursus paa Statens Lærerhøjskole i det kommende Aar kan gives for 48 000 Kr., og saa bliver der 12 000 Kr. til Rest, for hvilket Beløb der kan laves 1, 2 eller 3 af de Ting, den højtærede Minister nævnte.

Her er der imidlertid allerede en Fejlkilde. Den højtærede Minister kan ikke vide, om der bliver 12 000 Kr. til Rest af de 60 000 Kr., som Ministeren har paa sit Budget. Sagen er nemlig den, at man ikke kender Ansøgenes Antal og derfor ikke ved, hvor mange kvalificerede Lærere og Lærerinder der søger Aarskursus, og det kan derfor meget let hænde, at der melder sig saa mange fuldt kvalificerede, at den højtærede Minister, hvis han ikke vil skade Lærerhøjskolens Aarskursus, er nødt til at bruge alle 60 000 Kr. til Aarskursus.

Der er i dette Øjeblik paa Statens Lærerhøjskole til det vigtige Fag Dansk 35 Elever. Det er ikke gørligt at have et større Antal. Hvis der nu til næste Aar, hvad meget godt kan ske, søger et endnu større Antal kvalificerede, er der ingen anden Udvej end at have to Hold. At have et Hold mere koster 3 560 Kr. Der er af Pladshensyn en meget snæver Begrænsning for Antallet af studerende i Kemi og Naturlære, der kan kun være 12 til Kemi og 16 til Naturlære. Hvis det nu bliver nødvendigt at lave dobbelte Hold i disse Fag, vil det koste henholdsvis 3 003 Kr. og 3 432 Kr. Saa er vi straks oppe paa 10 000 Kr. anvendt af de 12 000 Kr., som Ministeren mener der bliver til Rest. Hvis det nu skulde ske, at det meget efterspurgte Fag Historie faar saa mange Ansøgere, at der ogsaa skal være dobbelt Hold der, er de 12 000 Kr. brugt.

Derfor var det, jeg spurgte Ministeren — for Rigsdagen og Finansudvalget maa